

Základná škola, Školská ul.č.9, Lovinobaňa

Školský vzdelávací program
pre žiakov s mentálnym postihnutím
„Vzdelanie pre všetkých“
ISCED 1 – primárne vzdelávanie

**Školský vzdelávací program
pre žiakov s mentálnym postihnutím**

Stupeň vzdelania: ISCED 1 - primárne vzdelávanie

Dĺžka štúdia: deväť rokov

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ:

Názov školy : Základná škola Lovinobaňa

Adresa: Školská ul.č.9, 985 54 Lovinobaňa

IČO: 37832867

Riaditeľ školy: RNDr. Katarína Golianová

Kontakty: 047 4396120

fax: 047 4396120

Email: zslovinobana.v@centrum.sk

Web: www.zslovinobana.edupage.sk

www.m.spec-lov.webnode.sk

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP : Mgr. Zuzana Kristínová

Mgr. Mária Bariová

Zriaďovateľ: Obec Lovinobaňa, SNP 1, 985 54

Platnosť dokumentu od: 01.09.2009, aktualizácia od 01.09.2022

.....
RNDr. Katarína Golianová

riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy
Platnosť ŠkVP od	01.09.2009	Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre tzv. variant A 1. a 5. ročník
Revidovanie	24.06.2010	Rámcový učebný plán 1.2.5.6. ročník, šk. rok 2010/2011
Platnosť ŠkVP od	01.09.2010	
Revidovanie	24.6.2011	Rámcový učebný plán 1.2.3..5.6.7. ročník, doplnenie učebného plánu 3. ročníka, 7.ročníka– šk. rok 2011/2012
Platnosť ŠkVP od	01.09.2011	
Revidovanie	25.01.2012	Doplnenie učebného plánu pre 1. ročník pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, variant B
Platnosť od	01.02.2012	
Revidovanie	24.06.2012	Rámcový učebný plán 1.2.3.4.5.6.7.8.ročník, doplnenie učebného plánu 4. a 8. ročníka variant A– šk. rok 2012/2013,
Platnosť od	1.9.2012	
Revidovanie	28.08.2014	Zmena koordinátorov ŠkVP – Mgr. Šišáková, Mgr. Kristínová, zriadenie pracovnej pozície školský psychológ, rámcový učebný plán pre 9. ročník, variant A šk. rok 2014/2015.
Platnosť od	01.09.2014	
Platnosť od	01.09.2016	Inovovaný rámcový učebný plán 1. a 2.,5.a 6. ročník, šk. rok 2016/2017, variant A
Platnosť od	01.09.2017	Inovovaný rámcový učebný plán 3. a 7. ročník, šk. rok 2017/2018
Platnosť od	01.09.2018	Inovovaný rámcový učebný plán 4. a 8. ročník, šk. rok 2018/2019
Platnosť od	01.09.2018	Zmena koordinátorov ŠkVP – Mgr. Bariová, Mgr. Kristínová
Platnosť od	01.09.2019	Inovovaný rámcový učebný plán pre 9. ročník, šk. rok 2019/2020
Platnosť od	01.09.2022	Aktualizácia údajov v ŠkVP – možnosť T5, T9

ÚVOD

Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím sme nazvali **„VZDELANIE PRE VŠETKÝCH“**.

Je vypracovaný na základe Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím ISCED 1, ktorý ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9 – 10FO s platnosťou od 1.9.2016.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím sa podľa § 94 ods. 2, písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 245/2008 Z. z.) postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím ISCED 1 sa uplatňuje pri vzdelávaní žiakov v ZŠ Lovinobaňa v špeciálnych triedach. V súčasnosti sú to žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, vzdelávanie prebieha podľa učebných plánov variant A. Veľmi ojedinele je na vzdelávanie do špeciálnej triedy prijatý žiak so stredným stupňom mentálneho postihnutia, nakoľko v špeciálnych triedach ZŠ Lovinobaňa sú zaradení žiaci rôznych ročníkov.

Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s mentálnym postihnutím v škole, kde sú vzdelávaní.

„Spoločnosť, ktorá získava na vedomostiach a stráca na mravoch, viac stráca ako získava.“

J. A. Komenský

1 Všeobecná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Základná škola Lovinobaňa je plno organizovaná škola.

Poskytuje primárne a nižšie stredné vzdelávanie.

Počet žiakov za posledných 10 rokov je v rozmedzí 220- 195. Počet žiakov postupne klesá z dôvodu nepriaznivého demografického vývoja v okolí školy, z dôvodu presťahovania rodín za prácou, ako aj z dôvodu zaškolenia určitého počtu detí v okresnom meste.

V posledných rokoch školu navštevuje cca do 40 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a cca 32 žiakov integrovaných s IVVP. Do 20 žiakov pochádza z rodín, ktoré sú v hmotnej núdzi, v okrese Lučenec nie je dostatok pracovných príležitostí a preto mnohí rodičia, hlavne z rómskych komunít, sú nezamestnaní.

Školu navštevujú žiaci aj zo spádových obcí, pre ktoré je ZŠ Lovinobaňa školským obvodom. Patria sem žiaci z obcí: Dobroč, Kotmanová, Podrečany, Uderiná.

Okrem klasických tried ZŠ, sú zriadené aj špeciálne triedy pre deti s mentálnym postihnutím s 1.- 9. ročníkom. Počet špeciálnych tried je zriadený v zmysle platnej legislatívy, priemerne za posledné 3-4 roky bolo zaradených do špeciálnych tried 10-15 žiakov.

Prvá špeciálna trieda bola zriadená v roku 2000.

Škola má zriadený školský klub detí, ktorý navštevujú aj žiaci 1. stupňa špeciálnej triedy.

Od 1. septembra 2013 je pri škole zriadené aj centrum voľného času, ktoré tiež môžu navštevovať aj žiaci špeciálnych tried a tak vhodne tráviť voľný čas.

1.1.1 Charakteristika žiakov

Špeciálne triedy navštevujú žiaci s mentálnym postihnutím, ktorí sú vzdelávaní v dvoch špeciálnych triedach a pracujú pod vedením kvalifikovaných pedagogických zamestnancov.

V špeciálnych triedach sú umiestnení len žiaci so zdravotným znevýhodnením (zdravotným postihnutím – mentálne postihnutie), žiaci sa v týchto triedach vzdelávajú podľa výchovno-vzdelávacích programov pre deti s mentálnym postihnutím.

Vzdelávanie prebieha v triedach, kde sa vyučuje viac ročníkov, žiaci sú rozdelení v triedach podľa vekových kategórií – 1. stupeň, 2. stupeň.

Prevažne sú to žiaci z rómskych komunít, ktorí pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Vzdelávanie v špeciálnych triedach je pre týchto žiakov prínosom, naučia sa základné vedomosti, zručnosti, hygienické návyky a získajú predpoklady úspešnej socializácie.

1.1.2 Charakteristika pedagogického zboru

Všetci pedagogickí zamestnanci spĺňajú podmienku odbornej a pedagogickej spôsobilosti podľa zákona č.138/2019 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch v znení neskorších zmien a doplnkov. Pedagogickí zamestnanci v špeciálnych triedach spĺňajú podmienku podľa osobitného kvalifikačného predpokladu na vyučovanie v špeciálnych triedach – špeciálnopedagogickú spôsobilosť.

Pedagogickí zamestnanci preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy.

Vyučujúci špeciálnych tried pracujú v metodickom orgáne metodické združenie špeciálnych tried, cez ktoré sú zabezpečované špecifické úlohy školy.

Podľa potreby so žiakmi pracuje aj pedagogický asistent, sociálny pedagóg a školský psychológ.

V škole pôsobí výchovný poradca, ktorý okrem kariérového poradenstva žiakom, koordinuje spoluprácu s poradenskými inštitúciami pri vzdelávaní žiakov so ŠVVP.

Žiaci a ich rodičia môžu využiť odbornú-poradenskú službu školského psychológa.

1.2 Projekty

Škola je zapojená do národných projektov, ktoré majú dopad aj na žiakov špeciálnych tried:

„**Edunet**“ – projekt zameraný na informatizáciu školy, v rámci neho prebieha celoživotné vzdelávanie učiteľov v oblasti zvyšovania IKT kompetencií, zabezpečuje postupnú digitalizáciu vzdelávacieho procesu.

Národný projekt **Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov**- v rámci projektu na škole pôsobia pedagogickí asistenti, školský psychológ.

1.3 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi je realizovaná rôznymi formami:

- priame pohovory,
- písomnou formou – žiacka knižka, prostredníctvom agendy vedenia školy,
- realizovaním triednych a celoškolských zasadnutí združenia rodičov školy (ZRŠ). Celoškolské ZRŠ vedenie školy v spolupráci s výborom ZRŠ zvoláva 1x ročne na začiatku školského roka – október, v prípade neodkladnosti riešiť problém školy, triedy, touto cestou sa zvoláva viackrát. Triedne schôdzky ZRŠ sú 3 krát ročne, prvý ročník podľa potreby aj viackrát. Konzultačné ZRŠ je vždy naplánované pred klasifikačnými pedagogickými radami.

Termíny zasadnutí ZRŠ sú zverejnené na web stránke www.zslovinobana.edupage.sk

Na našej škole sa viac uplatňujú individuálne pohovory podľa dohovoru obidvoch strán,

Spolupráca s rodičmi žiakov špeciálnych tried je značne sťažená tým, že žiaci pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia. Väčšina rodičov má malý záujem o vzdelávacie výsledky svojich detí, vzdelanie nedoceňujú, nie ich prioritou. Môžeme konštatovať, že sa nám darí dlhodobo dosiahnuť ukončenie dochádzky na základnej škole v prevažnej miere v 9. ročníku.

Základné stratégie komunikácie medzi školou a rodinou:

1. **Nastolenie dôvery** - dať rodičovi pocítiť pocit bezpečia, ukázať, že má škola záujem mu úprimne pomôcť, hovoriť pomaly, jasne, ticho a teplý tón hlasu, udržiavať zrakový kontakt, neprerušovať ho a nehodnotiť ho.
2. **Prejavenie záujmu** - rodič má získať presvedčenie, že učiteľovi skutočne záleží na tom, ako sa na problém pozerá rodič, učiteľ používa aj neverbálne prostriedky, ktorými ukazuje rodičovi záujem, senzitivnosť a empatiu.
3. **Odstránenie strachu** - z obavy, že môžu poškodiť svojmu dieťaťu pri školskom hodnotení, alebo z toho, že sa dozvedia niečo vážne o správaní svojho dieťaťa, majú rodičia strach, učiteľ rodiča povzbudzuje tým, že má záujem riešiť problém a nájsť adekvátne riešenie.
4. **Uľahčenie komunikácie** - poznať faktory, ktoré ovplyvňujú uľahčenie komunikácie s rodičom

- ✓ **Zistiť emócie** - ako sa rodič cíti, prečo je nahnevaný, čo spôsobilo jeho nahnevane
- ✓ **Vhodne formulovať otázky** - uprednostniť otvorené otázky, ktorými získame informácie o tom, ako rodič vidí situáciu
- ✓ **Rešpektovať vek a vzdelanie rodiča** - nepoužívať dvojzmyselné slová, odborné termíny, neopakovať slangové výrazy rodiča alebo imitovanie jeho fráz a prejavu, klásť konkrétne a ľahko zrozumiteľné otázky.

Rada školy

11 členná – pri jej zložení sa rešpektuje platná legislatíva.

Predseda rady školy: JUDr. Ján Račko (zástupca za rodičov) – 2022 -2026.

Zasadá 3 - 4x ročne podľa plánu (pred začiatkom školského roka resp. na konci predchádzajúceho šk. roka a pri schvaľovaní hodnotiacej správy).

Ostatné zasadnutia sú podľa aktuálnej potreby. Zasadnutia zvoláva predseda rady školy na podnet riaditeľky školy, zriaďovateľa ,rodičovskej verejnosti alebo podľa plánu.

Spolupráca s inštitúciami:

- **Spolupráca s inštitúciami: pri vzdelávaní žiakov:** CPaP Lučenec, ČŠPP Lučenec, ČŠPP pre deti s NKS pri ZŠ internátnej Lučenec, Špeciálna základná škola Lučenec.
- **Spolupráca s inštitúciami pri profesijnej orientácii žiakov:** CPaP, ÚPSVaR Lučenec, Odborné učilište internátne Lučenec
- **Spolupráca s inštitúciami pri realizovaní environmentálnej výchovy:** Lesy SR š.p. - odštepný závod Kriváň,
- **Spolupráca s inštitúciami pri realizovaní zdravotnej výchovy:** Slovenský Červený kríž, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, pediater. Poradňa zdravia- regionálny úrad verejného zdravotníctva. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska.
- **Spolupráca s inštitúciami pri realizovaní drogovej prevencie a výchovy proti kriminalite a šikanovaniu :** Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Lučenec, Oddelenie kriminálnej polície Lučenec, Obvodné oddelenie PZ Lovinobaňa, ÚPSV a R.
- **Spolupráca s NIVAM** pobočka Prešov a Banská Bystrica.

1.4 Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Základnú školu v Lovinobani tvorí : pavilón A, pavilón B, pavilón C, rozsiahly lesopark školy a športový areál.

Pavilón A: hlavná budova školy. V tejto budove prebieha vyučovanie II. stupňa a špeciálnych tried, v priestoroch sú zriadené aj odborné učebne, telocvičňa, šatne, školská kuchyňa a jedáleň, kabinety, školský cvičný byt – šk. kuchynka, riaditeľňa, zborovňa, žiacka a učiteľská knižnica, kabinet výchovného poradcu školy a školského psychológa, ako aj ekonómky školy a vedúcej školskej jedálne, sklad učebníc a archív školy.

Odborné učebne: počítačová učebňa, učebňa fyziky a chémie, multimedialná učebňa v žiackej knižnici, školská kuchynka, jazyková učebňa.

V pavilóne A je zavedený internet, Wi-fi systém, ktorý nám umožňuje prístup k internetu na chodbách pavilónu, ale aj v triedach, kde je dosah signálu.

Pavilón B: sústreďuje sa výučba I. stupňa a ŠKD, okrem toho sú v budove umiestnené kabinety a zborovňa I. stupňa. Všetky triedy 1. stupňa majú podmienky na interaktívne vyučovanie, žiaci majú možnosť na vyučovacích hodinách pracovať aj s tabletami, ich počet je zodpovedajúci pre 2 triedy.

Pavilón C: počítačová učebňa, školské dielne, sklad náradia resp. prípravovňa pre školníka.

Športový areál: antukové ihrisko, štadión s multifunkčným ihriskom a bežeckou dráhou.

Škola je umiestnená pri sídlisku obce v prostredí rozsiahleho lesoparku.

Vykurovanie objektov školy je zabezpečené zemným plynom, všetky objekty sa vykurejú samostatne.

Kapacita školy pri naplnenosti je cca 400 žiakov.

Kapacita školskej jedálne je cca 200 stravníkov.

1.4.1 Podmienky pre informatizáciu a uplatňovanie IKT vo vyučovacom procese:

Vo všetkých budovách školy je dostupný internet. Dve počítačové učebne, vyučuje sa nielen predmet informatika, ale aj doplnok klasickej výučby iných predmetov. Pre jednu špeciálnu triedu sa v rámci rozvojového projektu získala interaktívna tabuľa s príslušenstvom, čím sa vytvorili aj materiálne podmienky na interaktívne vyučovanie, ďalšia trieda má podmienky na interaktívne vyučovanie zakúpené z normatívneho rozpočtu školy.

1.4.2 Podmienky pre športové aktivity a vyučovanie telesnej výchovy:

Sú zodpovedajúce: zrekonštruovaná telocvičňa, antukové ihrisko, multifunkčné ihrisko, ktoré sa využíva prevažne na kolektívne športy.

Na vyučovanie telesnej výchovy sú aj zodpovedajúce učebné pomôcky – stolno-tenisové stoly, skokanský sektor, rôzne lopty, žinenky a iné štandardné pomôcky. Kabinet telesnej výchovy ako aj priestory telocvične a multifunkčného ihriska prechádzajú každý rok revíziou, aby bola zabezpečená bezpečnosť žiakov a učiteľov počas vyučovania.

1.4.3 Ostatné materiálne – technické podmienky vyučovania:

Učebné pomôcky pre špeciálne triedy sú zakúpené prevažne cez projekty, zo štátneho rozpočtu školy alebo z prostriedkov rodičovského združenia. Špeciálne triedy využívajú aj pomôcky, ktoré sú súčasťou kabinetných zbierok pre klasické triedy ZŠ.

Na realizáciu pracovného vyučovania sa využíva školská kuchynka – cvičný byt.

Žiaci majú k dispozícii aj školské dielne, vybavené potrebnými materiálno – technickými pomôckami a náradím pre pestovateľské práce, ktoré využívajú pri udržovaní lesoparku školy.

Po hygienickej stránke škola poskytuje žiakom štandard, triedy sa postupne renovujú, prešli rekonštrukciou – výmena okien, renovácia parketových podláh, vymalovanie stien. V triedach je zodpovedajúci školský nábytok.

Žiaci špeciálnych tried využívajú priestory základnej školy: učebne v pavilóne A, telocvičňu, školskú knižnicu, multifunkčné ihrisko a antukové ihrisko.

Odborné učebne: žiaci využívajú počítačovú učebňu, školské dielne, kuchynku a školskú knižnicu. Môžu navštevovať na základe prihlášky rodiča a rozhodnutia riaditeľky školy školský klub detí a centrum voľného času. Učebne špeciálnych tried majú priestor pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania.

Areál školy tvorí rozsiahly lesopark, ktorý vytvára prirodzené prírodné prostredie školy, žiaci ho využívajú na relaxáciu počas prestávok ako aj na voľný oddych po vyučovaní, občas na hodiny vyučovania.

1.5 Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na:

- upravené a estetické prostredie tried,
- školského dvora, chodieb,
- aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách.

Informácie o škole poskytuje aj webová stránka školy www.zslovinobana.edupage.sk

Cieľom učiteľov je formovať medzi žiakmi zodpovedajúce interpersonálne vzťahy, založené na priateľstve, dôvere, pomoci, vzájomnom rešpektovaní, empatii. Podobné vzťahy sa vedenie školy snaží presadzovať v každodennom kontakte medzi zamestnancami školy. K budovaniu priateľskej atmosféry medzi žiakmi a vyučujúcimi určite napomáhajú aj rôzne školské kultúrno-športové aktivity ako: športový deň školy, karneval, zimné radovánky a oslava Vianoc, futbalový turnaj, Rómsky slávik, recitačné súťaže, výtvarné súťaže a rôzne exkurzie žiakov. Na výchovné koncerty a rôzne kultúrne podujatia sa využívajú aj kultúrne poukazy a príspevky z fondu ZRŠ.

1.6 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie, poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane proti požiaru, pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií sú nevyhnutným predpokladom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní v priestoroch školy i mimo nej.

Poučenie žiakov o BOZP sa uskutočňuje preukázateľným spôsobom:

- na začiatku školského roka,
- na prvej vyučovacej hodine predmetov : telesná a športová výchova, výtvarná výchova, chémia, fyzika, pracovné vyučovanie, informatika.
- pred každým praktickým cvičením – napr. chémia, fyzika,
- pred každou hodinou telesnej a športovej výchovy,
- pred uskutočnením hromadnej školskej akcie,
- v rámci prevencie po vzniku úrazu žiakov.

Na začiatku školského roka triedni učitelia zabezpečia preukázateľným spôsobom informovaný súhlas rodičov k realizácii vyučovacích hodín aj mimo areálu školy (napr. pri vychádzkach do okolia školy, na výchovné podujatia do miestneho kultúrneho domu). Informovaný súhlas rodičov je predpokladom organizácie každej mimoškolskej akcie.

Poučenie vykonávajú triedni učitelia, vyučujúci jednotlivých predmetov alebo vedúci hromadných školských akcií. Kontrolu vykonáva riaditeľka školy alebo zástupkyňa riaditeľky školy.

Konkrétne podmienky na zaistenie BOZP žiakov obsahuje interná smernica školy, školský poriadok ako aj pracovný poriadok vydaný pre zamestnancov školy.

Poučenie zamestnancov o BOZP a PO sa uskutočňuje preukázateľným spôsobom:

- každé dva roky – písomne
- pred nástupom do zamestnania
- po nástupe do zamestnania z MD, po výrazne dlhšej PN

Poučenie vykonáva technik BOZP a PO, zamestnanec školy.

Revízie: uskutočňujú sa podľa noriem na jednotlivé zariadenia a prevádzku. Odborne spôsobilé osoby vykonávajú revízie: elektrického zariadenia, plynových kotolní, telocvične, komína, hasiacich prístrojov a hydrantov.

Vedenie školy zabezpečuje pre žiakov v špeciálnych triedach bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. V budove školy je zabezpečené výrazné označenie prekážok – schodov, únikových východov. Tiež je zabezpečená pravidelná kontrola priestorov školy vyučujúcimi a kompetentnými orgánmi podľa harmonogramu revízií.

Na dostupnom mieste sú zverejnené kontakty na rýchlu zdravotnú pomoc – RZP a políciu. Žiaci majú k dispozícii lekárničku, liečivá podáva len učiteľ alebo v nevyhnutných prípadoch aj iný zamestnanec školy.

Škola v školskom poriadku vymedzila opatrenia, ktoré smerujú k zákazu požívania alkoholu, fajčenia a iných omamných látok. V školskom poriadku sú stanovené výchovné opatrenia pri porušení zákazu používania legálnych či nelegálnych drog.

O každom previnení žiaka voči školskému poriadku, musia byť preukázateľne informovaní rodičia alebo zákonný zástupca žiaka. Kontrolu opatrení prevádzajú pravidelne triedni učitelia. V internej smernici školy sú rozpracované aj zásady predchádzania šikanovania žiakov. Pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia resp. hmotnej núdze, škola zabezpečuje nákup školských pomôcok a zabezpečuje stravu cez dotácie ÚPSV a R.

Štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, režim vyučovania :

- v prvom až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovací hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov sa v špeciálnych triedach uplatňujú aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov hlavne u žiakov 1. stupňa špeciálnych tried, žiaci majú možnosť relaxácie počas vyučovacej hodiny na kobercoch, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami – individuálne, skupinové vyučovanie, exkurzie, vychádzky.

2 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

2.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím vzdelávaných v špeciálnych triedach podľa variantu A, vychádza z daných skutočností a je spracovaný tak, aby na úrovni základnej školy vytvoril pre žiakov čo najlepšie podmienky a predpoklady na splnenie hlavných cieľov.

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania na škole sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností, postojov a zručností žiakov s mentálnym postihnutím na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére rozvíjať osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa, učiť sa poznávať seba samého,

- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti,
- viesť ich k zodpovednosti za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať,
- viesť ich k aktívnej ochrane životného prostredia,
- dosiahnuť u žiakov čo najvyšší možný stupeň socializácie .

2.2 Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu.

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z .dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

2.3. Profil absolventa

U absolventa programu primárneho vzdelávania pre žiakov s mentálnym postihnutím ISCED1 sa budeme snažiť o to, aby mal vzhľadom k svojmu zdravotnému znevýhodneniu osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti):

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí.

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií pomocou PC techniky a využitia internetu,
- vie využívať rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a sociálnych sietí.

kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa:

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- dokáže prejavovať aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- vie hodnotiť vlastný výkon, tešiť sa z vlastných výsledkov, uznávať aj výkon druhých,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach.

kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a svoje ľudové tradície.

kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh praktického života,
- vie používať základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied a rozumie im,
- vie pochopiť základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti a vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o životnom prostredí, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie a pre seba.

kompetencia riešiť problémy

- má dokázať rozpoznať problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí a má vedieť podať návrh na ich riešenie,
- je vedený k tomu, aby vedel zvládať neočakávané životné situácie,
- na základe získaných vedomostí mal by vedieť predchádzať problémom v bežnom živote,
- mal by vedieť popísať problém a skúšať viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokázať zaujať správne stanovisko a privolať potrebnú pomoc.

osobné, sociálne a občianske kompetencie

- je vedený k tomu, aby si vedel uvedomovať svoje vlastné potreby a využívať svoje možnosti,
- vie dodržiavať a rešpektovať spoločenské pravidlá a pravidlá dané školským poriadkom,
- mal by vedieť odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,

- je vedený k tomu, aby si vedel uvedomiť svoje práva a povinnosti a zároveň rešpektovať práva druhých ľudí,
- vie si vážiť svoj život a aj život iných a chrániť ho,
- vie rešpektovať individuálne rozdiely iných (rasa vierovyznanie ,mentálne, telesné či iné postihnutie),
- vie rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať a vie vysloviť svoj názor,
- mal by vedieť rešpektovať názor iných ľudí,
- je vedený k tomu, aby vedel spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- mal by byť tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom,
- je vedený k tomu, aby si vedel uvedomiť dôležitosť ochrany svojho zdravia, aj vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- vie si uvedomiť význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede,
- svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti, prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu).

2.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s mentálnym postihnutím je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré sú súčasťou obsahu vzdelávania stanoveného vo Vzdelávacom programe pre žiakov s mentálnym postihnutím ISCED 1.

ZÁKLADNÉ PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA – VARIANT A.

ISCED 1– PRIMÁRNE VZDELÁVANIE S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra Rozvíjanie komunikačnej schopnosti Rozvíjanie grafomotorických zručností
ČLOVEK A PRÍRODA	Vecné učenie Fyzika Chémia Biológia
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	Vlastiveda Dejepis Geografia Občianska náuka
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova/Náboženská výchova
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika Informatika
ČLOVEK A SVET	Pracovné vyučovanie
UMENIE A KULTÚRA	Hudobná výchova Výtvarná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná a športová výchova

2.5 Pedagogické stratégie

Pri práci s deťmi s mentálnym postihnutím uplatňujeme:

- **Princíp diferenciacie a individualizácie vo vzdelávaní**

Niektorým deťom sa vo vyučovacom procese nedarí a často bývajú neúspešné. Prichádzajú z rodín, v ktorých dospelí členovia dosiahli nižší stupeň vzdelania a nenaučili svoje deti dobre komunikovať. Cez didaktické hry zamerané na kooperatívnu komunikáciu, rozhovor, modelové situácie, zážitkové vyučovanie, metódou sociálneho čítania, budeme rozvíjať komunikačné schopnosti žiakov.

Pristupovať k deťom s ohľadom na ich nadanie, schopnosti rešpektujúc ich zdravotný stav tak, aby ich individuálne schopnosti a nadanie neostali nepovšimnuté.

- **Emocionalizácia vyučovania**

Pozitívne emócie uľahčujú učenie a blahodarne vplyvajú aj na dlhodobú pamäť, s čím majú žiaci s mentálnym postihnutím problém. Chceme učiť tak, aby žiak prežíval pocit šťastia a radosti cez dramatizáciu, rozprávku, ranné stretnutia žiakov, výchovné koncerty, kultúrne aktivity, exkurzie.

- **Formovanie sociálnych vzťahov**

Okrem vzdelávacej funkcie výchovno-vzdelávacieho procesu chceme žiakov formovať k celospoločenskému spôsobu života, aby sa žiaci v reálnom živote vedeli presadiť, aby mali rešpekt a úctu k sebe, ale aj k iným ľuďom. Formovanie sociálnych vzťahov budeme realizovať rôznymi metódami, napr. rozhovorom, diskusiou, dramatizáciou, didaktickou hrou, problémovým vyučovaním, vyučovaním v skupinách.

- **Prepojenie osvojených vedomostí s ich praktickým využitím**

Pri utváraní nových poznatkov a zručností, pre osvojenie kompetencií sú dôležité *aktivizujúce metódy*:

- Metóda hrania rolí: *inscenačná metóda* – dramatizuje učivo tak, aby žiaci mohli vstúpiť do rolí vytváraných adekvátne charakteru učiva – napr. pri osvojení literárnych diel
- Metóda simulácie – pomáha žiakom pochopiť postoje, hľadiská, udalosti tak, že prevezmú úlohy postáv jednajúcich v určitých situáciách
- Metóda objavovania - vhodná pre prírodovedné predmety
- Motivačné rozprávanie – citové a sugestívne slovné priblíženie vyučovacej témy
- Motivačný rozhovor

- Motivačná demonštrácia – cez animáciu, video, pokus a iné vzbudiť u žiakov záujem o učivo, hlavne na 2. stupni, kedy klesá záujem o učenie.
- Motivačný problém – na základe nastolenia problému učiteľ vzbudí pozornosť u žiakov
- Priebežné motivačné metódy: pochvala, konštruktívna kritika.

Pri osvojovaní nového učiva, zručností budeme využívať *expozičné metódy*:

- Rozprávanie
- Opis
- Rozhovor
- Dramatizácia
- Demonštrácia
- Pozorovanie
- Manipulácia s predmetmi
- Problémové metódy
- Samostatná práca
- Práca v skupinách

Na upevnenie vedomostí budeme používať *fixačné metódy*:

- Didaktická hra
- Demonštrácia
- Pojmová mapa
- Brainstorming
- Voľné písanie
- Pokus

Formy vyučovania

- Individuálne vyučovanie
- Exkurzie a vychádzky
- Skupinové vyučovanie
- Projektové vyučovanie
- Kooperatívne vyučovanie
- Vyučovanie v odborných učebniach – školské dielne, kuchynka – zameranie na získavanie praktických zručností.
- Zážitkové vyučovanie - cvičenie v prírode

Začlenenie prierezových tém

Na základe dôležitosti obsahu stanovených prierezových tém v ŠVP pre základné školy a podpore inkluzívneho vzdelávania, sme do vyučovacieho procesu vhodnou formou zaradili aj prierezové témy, ich realizáciu sme prehodnotili v metodickom združení a prerokovali v pedagogickej rade, ktorá schválila zaradenie realizácie prierezových tém do vyučovacieho procesu špeciálnych tried. Obsah uvedených prierezových tém žiaci plnia podľa svojich schopností v rámci predmetov alebo projektových dní školy. Prevláda zážitkové učenie, hra a diskusie s vyučujúcimi a odbornými zamestnancami školy. Súčasťou edukácie žiakov s mentálnym postihnutím sú tieto prierezové témy:

Dopravná				výchova
Osobnostný		a	sociálny	rozvoj
Environmentálna		výchova	– vlastiveda,	biológia
Mediálna	výchova	– slovenský jazyk	a literatúra,	informatika
Multikultúrna	výchova	– dejepis,	slovenský jazyka	a literatúra
Ochrana života a zdravia	– v rámci predmetu	pracovné vyučovanie,	telesná a športová	biológia

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - informatika v 7. – 9. ročníku

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra – dejepis, hudobná výchova, geografia.

2.6 Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania

Žiaci s mentálnym postihnutím sú na našej škole vzdelávaní:

- a) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,
- b) v prípadoch, keď zákonný zástupca nebude súhlasiť so vzdelávaním v špeciálnej triede, tak bude žiak integrovaný v triede základnej školy, podľa školského zákona.

V prípade ťažkosti žiaka pri osvojovaní učiva podľa obsahu vzdelávania špeciálnych tried pre jednotlivé ročníky a predmety je možné žiakovi špeciálnej triedy vypracovať individuálny vzdelávací program (ďalej IVVP) z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Základná škola Lovinobaňa, špeciálne triedy pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant A, má deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka. Naša škola zatiaľ prípravný ročník zriadený nemá.

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiakov do škôl alebo tried pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách v znení neskorších predpisov (vyhláška 23/2022).

Do špeciálnych tried pre žiakov s mentálnym postihnutím budú zaradení len žiaci doporučení poradenským zariadením zriadeným MŠ VV a Š SR ako žiaci s diagnózou mentálne postihnutie. Týmto poradenským zariadením je najprv Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a po potvrdení zdravotného znevýhodnenia- mentálny postih, Centrum špeciálnopedagogického poradenstva (CŠPP). Predpokladom prijatia žiaka na vzdelávanie v špeciálnej triede je informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka a žiadosť zákonného zástupcu o vzdelávanie v špeciálnej triede. Riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade vydáva rozhodnutie o prijatí žiaka do špeciálnej triedy (ak je prvák alebo z dôvodu presťahovania žiaka, kde tiež navštevoval ŠZŠ). Žiak sa prijme, ak škola spĺňa podmienky napr. indikátorom je aj počet žiakov v špeciálnej triede, ďalej pri prijatí je rozhodujúci aj stupeň postihnutia, lebo špeciálne triedy ZŠ nemajú také personálne podmienky ako špeciálne základné školy.

Ak sa jedná o žiaka bežnej triedy ZŠ Lovinobaňa, u ktorého sa počas vzdelávania predovšetkým na I. stupni, diagnostikuje mentálne postihnutie, je takýto žiak po uskutočnení legislatívnych krokov preradený do špeciálnej triedy, nastáva zmena formy vzdelávania, riaditeľka školy nevydáva nové rozhodnutie, žiak má vyplnený Návrh na vzdelávanie žiaka so ŠVVP.

2.7 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s mentálnym postihnutím nie sú stanovené.

2.8 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – jazyk slovenský.

2.9 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Počty žiakov v triedach rešpektujú vyhlášku č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Najvyšší počet žiakov v špeciálnej triede základnej školy sa ustanovuje podľa druhu zdravotného znevýhodnenia žiaka takto:

1. variant A, prípravný ročník a prvý ročník 6 žiakov,
2. variant A, druhý ročník až piaty ročník 8 žiakov,
3. variant A, šiesty ročník až deviaty ročník 10 žiakov,
4. variant B, prípravný ročník až piaty ročník 6 žiakov,
5. variant B, šiesty ročník až desiaty ročník 8 žiakov.

Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa v kombinácii s iným postihnutím je rovnaký ako vo variante B. Triedy s rôznymi ročníkmi majú najvyšší počet žiakov ustanovený podľa najnižšieho ročníka, ktorý sa v triede vyučuje; v triede s tromi ročníkmi a viacerými ročníkmi sa najvyšší počet žiakov znižuje o dvoch tak, aby počet žiakov v triede nebol menej ako štyria žiaci.

Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

2.10. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie s doložkou.

Na vysvedčení sa v doložke uvádza :

„Žiak/čka bol/a vzdelávaný/á v špeciálnej triede ZŠ, podľa variantu A“

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiačka) získal (získala) primárne vzdelanie“.

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky a to nasledovne: **Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“**

Ak žiak ukončil školskú dochádzku v nižšom ako deviatom ročníku uvedú sa údaje nasledovne: „Žiak (žiačka) splnil (a)..... rokov povinnej školskej dochádzky.“

Žiaci s mentálnym postihnutím sa môžu dobrovoľne zapojiť do Testovania 5 a Testovania 9. Ak Testovanie 9 žiak zvládne získa po úspešnom ukončení deviateho ročníka stupeň vzdelania - nižšie sekundárne vzdelanie. Žiak bude mať získaný stupeň vzdelania uvedený na prihláške na strednú školu.

3. Školský vzdelávací program - učebné plány

Školský učebný plán vychádza z rámcového učebného plánu Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s ľahkým stupňom a stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským ISCED 1 – primárne vzdelávanie. **Variant A je zameraný na posilnenie predmetov slovenský jazyk a literatúra, matematika, výtvarná výchova, pracovné vyučovanie, vlastiveda, biológia. Voliteľné hodiny uvedené v Štátnom vzdelávacom programe sú v Školskom vzdelávacom programe pridelené povinným učebným predmetom.**

UČEBNÝ PLÁN PRE I. STUPEŇ SZŠ – A variant ISCED 1 1.-2. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP počet hod. týždenne		Voliteľné hodinyŠkVP počet hod. týždenne	
		1.	2.	1.	2.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	8	1	1
Človek a príroda	Vecné učenie	1	1	0	0
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	0	0	0	0
Človek a svet	Pracovné vyučovanie	1	2	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1
	Hudobná výchova	1	1	0	0
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	0	0

Spolu:		18	19	4	4
---------------	--	-----------	-----------	----------	----------

UČEBNÝ PLÁN PRE I. STUPEŇ SZŠ – A variant ISCED 1 3. - 4. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP počet hod. týždenne		Voliteľné hodiny - ŠkVP počet hod. týždenne	
		3.	4.	3.	4.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	7	1	1
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	1	0	0	0
	Vlastiveda	0	2	0	0
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	3	4	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1
	Hudobná výchova	1	1	0	0
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	0	0
Spolu:		20	21	4	4

UČEBNÝ PLÁN PRE II. STUPEŇ ŠZŠ - variant A - ISCED 1 5.-6. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP počet hod. týždenne		Voliteľné hodiny ŠkVP počet hod. týždenne	
		5.	6.	5.	6.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	6	6	1	1
Človek a príroda	Vecné učenie	0	0	0	0
	Fyzika	0	0	0	0
	Chémia	0	0	0	0
	Biológia	0	0	0	0
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	2	3	1	0
	Dejepis	0	0	0	0
	Geografia	0	0	0	0
	Občianska náuka	0	0	0	0
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	1	1
	Informatika	1	1	0	0
Človek a svet	Pracovné vyučovanie	4	4	0	0
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1
	Hudobná výchova	1	1	0	0
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	0	0
Človek a hodnoty	Etická výchova/Náboženská výchova	1	1	0	0
Spolu:		22	23	4	3

UČEBNÝ PLÁN PRE II. STUPEŇ ŠZŠ - variant A - ISCED 1
7.- 8. -9. ročník

||

		ŠVP počet hod. týždenne			Voliteľné hodiny - ŠkVP počet hod. týždenne		
Vzdelávacia oblasť	Predmet	7.	8.	9.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	5	1	1	1
Človek a príroda	Fyzika	1	1	1	0	0	0
	Chémia	0	0	1	0	0	0
	Biológia	1	1	1	1	1	1
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1	0	0	0
	Geografia	1	1	1	0	0	0
	Občianska náuka	1	1	1	0	0	0
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	4	1	1	1
	Informatika	1	1	1	0	0	0
Človek a svet	Pracovné vyučovanie	4	4	4	0	0	0
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1
	Hudobná výchova	1	1	1	0	0	0
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	0	0	0
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	1	1	1	0	0	0
Spolu:		24	24	25	4	4	4

Poznámky

1. Počet vyučovacích hodín v týždni v jednotlivých ročníkoch a predmetoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín pre jednotlivé predmety a ročníky je presne daný.

2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením sa môžu uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami. Hlavne u žiakov 1. stupňa sa do vyučovania prirodzene zavádza aj hra a relaxačné aktivity, nakoľko *relaxácia* pomáha zlepšovať sústredenie, pamäť, navodzuje pocit pokoja, istoty a sebadôvery. Znižuje úroveň úzkosti a napätia.

3. Delenie na skupiny: v 5. až 9. ročníku v predmetoch : telesná a športová výchova – delená na skupinu (chlapci – dievčatá), informatika - pri vyučovaní predmetu je počet žiakov v skupine taký, aby každý žiak mal svoj počítač - informatiku nedelíme na skupiny, nakoľko každý žiak má svoj počítač. Vyučovanie predmetu prebieha v odbornej učebni. Skupiny sa vytvárajú tak, aby zodpovedali najvyššiemu počtu žiakov pre daný ročník (nepresiahli počet 12 žiakov). Pracovné vyučovanie je možné deliť v 5.- 9. ročníku na jednej vyučovacej hodine na skupinu chlapcov a dievčat, ak počet žiakov v triede 2. stupňa je 10 -12 žiakov, prípadne vhodne zmiešanú skupinu zameranú na praktickú činnosť v školských dielnach alebo v kuchynke.

Náboženská výchova alebo etická výchova – skupiny sa vytvárajú tak, aby zodpovedali najvyššiemu počtu žiakov pre daný ročník (nepresiahli počet 12 žiakov).

Skupiny môžu byť tvorené aj žiakmi rôznych ročníkov a tried (napr. v predmete telesná a športová výchova, informatika, náboženská alebo etická výchova).

4. Na predmety etická výchova a náboženská výchova sa žiaci zaraďujú na základe písomného rozhodnutia rodiča, počas školského roka nie je možné prechádzať z predmetu náboženská výchova na predmet etická výchova alebo opačne.

7. Školský rok trvá minimálne 33 týždňov, na tento počet týždňov je plánovaná výučba.

8. V rámci inkluzívneho vzdelávania sa žiaci špeciálnych tried základnej školy zúčastňujú vzdelávacích aktivít s klasickými triedami základnej školy. Spoločné aktivity: 1. stupeň - dopravná výchova v škole alebo podľa možností na detskom dopravnom ihrisku, cvičenie v prírode ako súčasť telesnej a športovej výchovy, didaktické hry, environmentálne aktivity, Eko-Envi Deň, 1.- 2. stupeň aktivity v rámci Týždňa boja proti drogám, Deň Zeme, 2. stupeň účelové cvičenie ochrana života a zdravia, MDD, exkurzie.

Voliteľné hodiny sú určené na posilnenie predmetov určených rámcovým učebným plánom (RUP), na upevňovanie, precvičovanie a opakovanie preberaného učiva prostredníctvom projektov, prezentácií, pracovných listov. Voliteľné hodiny boli použité na zvýšenie týždennej dotácie predmetov: slovenský jazyk, matematika, biológia, výtvarná výchova, vlastiveda a pracovné vyučovanie.

10. Individuálny výchovnovzdelávací plán (IVVP) vo variante A, sa vypracuje žiakom na základe dosiahnutých slabých vyučovacích výsledkov, nezvládnutia učiva daného ročníka špeciálnej triedy, po konzultácii s poradenským zariadením alebo školským psychológom a informovanom súhlase zákonného zástupcu žiaka. Za vypracovanie IVVP zodpovedá triedny učiteľ. Pri vypracúvaní IVVP sa vždy prihliada na zdravotné znevýhodnenie žiaka (napr. viacnásobné postihnutie, narušená komunikačná schopnosť - NKS). Cieľom IVVP je podporiť socializáciu žiaka a jeho vzdelanostnú úroveň.

4. Vnútrošný systém kontroly a hodnotenia žiakov

4.1 Hodnotenie a kontrola žiakov

Cieľom hodnotenia výchovnovzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvláda danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z **Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym**

postihnutím – primárne vzdelávanie, ktoré vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Okrem sumatívneho hodnotenia sa sústredíme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia:

- budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných,
- hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka,
- pri hodnotení učebných výsledkov žiakov sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon,
- budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania.

Prospech žiaka s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikuje týmito stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný,

3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý až štvrtý ročník uvádza arabskou číslicou, označujúcou klasifikačný stupeň, na vysvedčení pre piaty až deviaty ročník sa vypíše klasifikácia slovom.

Predmety náboženská výchova a etická výchova sa neklasifikujú. Prístup k predmetu, aktivity žiaka na vyučovacej hodine, prípadne tvorba posterov sa vyjadruje na vysvedčení: absolvoval, úspešne absolvoval, neabsolvoval.

Celkové hodnotenie žiaka sa vo všetkých ročníkoch na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje: **prospel – neprospel**.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – veľmi dobré

2 – uspokojivé

3 – menej uspokojivé

4 – neuspokojivé

Stupeň 1 (veľmi dobré) Žiak dodržiava pravidlá správania a školský poriadok a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé) Žiak porušuje jednotlivé pravidlá správania a školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé) Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé) Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne naruša korektné vzťahy medzi spolužiakmi, nevhodne až arogantne sa správa k vyučujúcim či ostatným zamestnancom školy, dopúšťa sa úmyselného záškoláctva, jeho priestupky rieši orgán činný v trestnom konaní, šikanovaním a to psychickým či fyzickým ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Podklady na hodnotenie žiaka získava prevažne triedny učiteľ priebežným hodnotením na základe dosahovaných výsledkov žiaka. Ku každému žiakovi bude pristupovať individuálne, viesť ho k seba hodnoteniu, k hodnoteniu výsledkov vlastnej práce, k hodnoteniu práce spolužiakov.

Podklady na hodnotenie výchovnovzdelávacích výsledkov a správania žiaka bude učiteľ získavať najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi spôsobmi preverovania vedomostí, zručností a návykov - ústnymi, písomnými a praktickými skúškami,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť a na celkovú vyspelosť,
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby s odbornými zamestnancami, zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, pediatrom
- rozhovormi so žiakom, zákonnými zástupcami žiaka.

Systém hodnotenia výkonu žiaka pozostáva z hodnotenia učiteľom, ale aj z hodnotenia spolužiakmi a žiak je primerane vedený aj k vlastnému hodnoteniu svojho výkonu.

Pri všetkých formách hodnotenia práce či správania žiaka treba rešpektovať pedagogické zásady: zásadu pozitivnosti, transparentnosti, individuálneho prístupu, zásada novosti pri hodnotení, aby nevznikol stereotyp.

4.2 Systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Hodnotenie zamestnancov sa uskutočňuje:

- Pozorovaním – pravidelné hospitácie vedením školy a ich následný rozbor.
- Sleduje sa prospech žiakov, príprava vyučujúceho na vyučovanie, príprava materiálov, hodnotenie prác – percentuálne, účasť na súťažiach, zavádzanie inovačných foriem a metód práce, uplatňovanie IKT vo vyučovaní, spolupráca s rodičmi, vedenie pedagogickej dokumentácie.
- Zapájanie pedagogických zamestnancov do procesu celoživotného vzdelávania sa, tvorba učebných pomôcok, mimoškolská činnosť.
- Relevantné hodnotenie učiteľov rodičmi, verejnosťou.

Hodnotenie musí mať jasné kritériá, má podporovať ciele školy ako organizácie a zodpovedať jej stratégiám. Bližšie podmienky hodnotenia sú súčasťou pracovného poriadku školy.

4.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. Aj okolie školy môže byť informované akým spôsobom a s akým výsledkom sa dosahujú ciele, ktoré sú na žiakov kladené v štátnom vzdelávacom programe.

Pri hodnotení je dôraz kladený na:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,

- posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Hodnotenie školy je v zásade interné a externé. Ako nástroje autoevalvácie vedenie školy využíva: hospitácie, analýzy pedagogickej dokumentácie, zasadnutia metodického združenia špeciálnych tried. Externé hodnotenie: zriaďovateľ, poradenské zariadenia, rodičia, ŠŠI.

Záver

Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím **„Vzdelanie pre všetkých“** je otvoreným dokumentom školy, preto môže byť aktualizovaný podľa podmienok školy s prihliadnutím na platnú legislatívu. Nakoľko sa jedná o rozsiahly dokument, k nahliadnutiu je v riaditeľni školy a v zborovni. Prílohu Školského vzdelávacieho programu tvorí obsah vzdelávania jednotlivých predmetov pre prvý až deviaty ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ktorý je vypracovaný Štátnym pedagogickým ústavom a je súčasťou Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie.

Školský vzdelávací program je zverejnený na web stránke Základnej školy Lovinobaňa – www.m.spec-lov.webnode.sk a www.zslovinobana.edupage.sk